

УДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ БЕЗАЛКОГОЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

©2019 МУКАН О. В., ПРИВЕДА Р. Б., ФЕДЕНКО П. І.

УДК 339.564
JEL: F13; F18

Мукан О. В., Приведа Р. Б., Феденко П. І. Удосконалення митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств в умовах європейської інтеграції

Метою статті є розроблення рекомендацій щодо вдосконалення митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств в умовах європейської інтеграції. Проаналізовано фактори впливу на митне оформлення безалкогольної продукції, ідентифіковано та охарактеризовано основні проблеми митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств. Обґрунтовано актуальність удосконалення митного оформлення безалкогольної продукції підприємств, що активно здійснюють свою зовнішньоекономічну діяльність в країнах Європейського Союзу. Також проаналізовано ефективність роботи митних органів із суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності різних секторів економіки України за 2015–2018 рр.; сформовано основні етапи митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств; проаналізовано ринок безалкогольної продукції України; охарактеризовано основні переваги набуття вітчизняними підприємствами статусу авторизованого економічного оператора. Обґрунтовано необхідність використання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності Рамкових стандартів спрощення митних процедур згідно із Всесвітньою митною організацією. Розроблено рекомендації щодо вдосконалення митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств в умовах європейської інтеграції шляхом застосування рекомендованої технології оформлення декларацій типу «EA».

Ключові слова: митне оформлення, проблеми митного оформлення, безалкогольна продукція, зовнішньоекономічна діяльність, фактори впливу, попередня митна декларація, авторизований економічний оператор.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-12-37-44>

Рис.: 7. **Бібл.:** 8.

Мукан Олена Василівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності, завідувачка відділу аспірантури та докторантури, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: omukan@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0194-4292>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/R-5302-2017>

Приведа Роксана Борисівна – асистент, кафедра зовнішньоекономічної та митної діяльності, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: roksana.b.pryveda@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1298-4134>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/R-5051-2017>

Феденко Петро Іванович – студент, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: fedenkopetro27@gmail.com

УДК 339.564
JEL: F13; F18

UDC 339.564
JEL: F13; F18

Мукан Е. В., Приведа Р. Б., Феденко П. И. Совершенствование таможенного оформления безалкогольной продукции отечественных предприятий в условиях европейской интеграции

Целью статьи является разработка рекомендаций по совершенствованию таможенного оформления безалкогольной продукции отечественных предприятий в условиях европейской интеграции. Проанализированы факторы воздействия на таможенное оформление безалкогольной продукции, идентифицированы и охарактеризованы основные проблемы таможенного оформления безалкогольной продукции отечественных предприятий. Обоснована актуальность совершенствования таможенного оформления безалкогольной продукции предприятий, которые активно осуществляют свою внешнеэкономическую деятельность в странах Европейского Союза. Также проанализирована эффективность работы таможенных органов с субъектами внешнеэкономической деятельности различных секторов экономики Украины за 2015–2018 гг.; сформированы основные этапы таможенного оформления безалкогольной продукции отечественных предприятий; проанализирован рынок безалкогольной продукции Украины; охарактеризованы основные преимущества приобретения отечественными предприятиями статуса авторизованного экономического оператора. Обоснована необходимость использования субъектами внешнеэкономической деятельности Рамочных стандартов упрощения таможенных процедур согласно Всемирной таможенной организации. Разработаны рекомендации по совершенствованию таможенного оформления безалкогольной продукции отечественных предприятий в условиях европейской интеграции путем применения рекомендуемой технологии оформления деклараций типа «EA».

Mukan O. V., Pryveda R. B., Fedenko P. I. Improving the Customs Clearance of Non-Alcoholic Products of Domestic Enterprises in the Conditions of European integration

The article is aimed at developing recommendations to improve the customs clearance of non-alcoholic products of domestic enterprises in the conditions of European integration. Factors of influence on customs clearance of non-alcoholic products have been analyzed, the main problems of customs clearance of non-alcoholic products of domestic enterprises have been identified and characterized. The relevance of improving customs clearance of non-alcoholic products of enterprises that actively carry out their foreign economic activities in the European Union is substantiated. Also the efficiency of the customs authorities' activities concerning the entities of foreign economic activity in various sectors of the economy of Ukraine for 2015–2018 is analyzed; the main stages of customs clearance of non-alcoholic products of domestic enterprises are formed; the market for non-alcoholic products of Ukraine is analyzed; the main benefits of domestic enterprises acquiring the status of an authorized economic operator are characterized. The need for use by the foreign economic actors of the Framework Standards for The Simplification of Customs Procedures under the World Customs Organization is substantiated. Recommendations have been developed to improve the customs clearance of non-alcoholic products of domestic enterprises in the conditions of European integration by applying the recommended technology of registration of declarations by the type of «EA».

Ключевые слова: таможенное оформление, проблемы таможенного оформления, безалкогольная продукция, внешнеэкономическая деятельность, факторы влияния, предварительная таможенная декларация, авторизованный экономический оператор.

Рис.: 7. Библ.: 8.

Мукан Елена Васильевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры внешнеэкономической и таможенной деятельности, заведующая отделом аспирантуры и докторантуры, Национальный университет «Львовская политехника» (ул. Степана Бандеры, 12, Львов, 79013, Украина)

E-mail: omukan@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0194-4292>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/R-5302-2017>

Приведа Роксана Борисовна – ассистент, кафедра внешнеэкономической и таможенной деятельности, Национальный университет «Львовская политехника» (ул. Степана Бандеры, 12, Львов, 79013, Украина)

E-mail: roksana.b.pryveda@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1298-4134>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/R-5051-2017>

Феденко Петр Иванович – студент, Национальный университет «Львовская политехника» (ул. Степана Бандеры, 12, Львов, 79013, Украина)

E-mail: fedenkopetro27@gmail.com

Keywords: customs clearance, customs clearance problems, non-alcoholic products, foreign economic activity, factors of influence, preliminary customs declaration, authorized economic operator.

Fig.: 7. Bibl.: 8.

Mukan Olena V. – PhD (Economics), Associate Professor of Foreign Trade and Customs Operations, Head of Department of Postgraduate and Doctoral Studies, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: omukan@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0194-4292>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/R-5302-2017>

Pryveda Roksana B. – Assistant, Department of Foreign Trade and Customs Operations, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: roksana.b.pryveda@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1298-4134>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/R-5051-2017>

Fedenko Petro I. – Student, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: fedenkopetro27@gmail.com

Митне оформлення є важливим чинником під час ведення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств. Існує пряма залежність між якістю митного оформлення продукції та виробничо-господарською діяльністю підприємства, яка спрямована на експорт і ефективність здійснення зовнішньоекономічних операцій. Неефективне митне обслуговування та недосконале митне оформлення безалкогольної продукції на будь-якому етапі здійснення зовнішньоекономічної діяльності спричиняють, перш за все, необґрунтовані додаткові витрати та затрати часу компанії, що зумовлюють виникнення достатньої кількості ризиків щодо несвоєчасного виконання умов зовнішньоекономічного контракту, зниження рівня довіри та репутації підприємства на зовнішніх ринках.

Зазначимо, що станом на сьогодні причини зниження рівня ефективності реалізації зовнішньоекономічних операцій із урахуванням митного оформлення зумовлені дією широкого спектра факторів у даній сфері.

Таким чином, для забезпечення досконалого митного оформлення безалкогольної продукції, вирішення пріоритетних проблем і попередження загроз важливу складовою виступає ідентифікація, розпізнавання та розкриття певних особливостей впливу важливих факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.

Особливої актуальності наукова стаття набуває в даний час, а саме, в умовах інтеграції України до Європейського Союзу, що повинно супроводжуватися підняттям рівня виконання зовнішньоекономічних операцій вітчизняними підприємствами, базуючись на ефективності, прозорості та гармонізації з міжнародними стандартами митного оформлення.

Окрему увагу слід приділити науковим працям вітчизняних авторів, що висвітлювали проблеми митного оформлення товарів, транспортних засобів та митного декларування під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності: А. Б. Дмитрик, Н. І. Білак, В. М. Бойко. Своєю чергою, Є. О. Лебедева, Д. О. Сагарьова опираються на запозичення зарубіжного досвіду щодо вдосконалення митних процедур, їх спрощення. Так, авторами було рекомендовано шляхи гармонізації міжнародних стандартів митного оформлення товарів до вітчизняної митної політики. Т. О. Дяченко,

І. В. Несторишен та І. Г. Бережнюк підкреслюють основні проблеми митного оформлення зовнішньоекономічних операцій в умовах європейської інтеграції. Проаналізувавши вищевказані наукові праці, слід зауважити, що виникає потреба в дослідженні конкретних проблем при митному оформленні безалкогольної продукції, удосконаленні процесів митного оформлення даної продукції та наданні рекомендованих шляхів вирішення існуючих проблем на вітчизняних підприємствах, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність в умовах європейської інтеграції.

Метою статті є розроблення рекомендацій щодо вдосконалення митного оформлення безалкогольної продукції суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України в умовах європейської інтеграції. Для досягнення даної мети необхідно проаналізувати ряд факторів, що впливають на виникнення проблем митного оформлення безалкогольної продукції.

Здійсимо ідентифікацію факторів впливу за проблемою митного оформлення безалкогольної продукції на макро- та мезорівнях митних органів (рис. 1).

Виходячи з рис. 1 слід зазначити, що дані фактори прямо залежать від політичних та економічних

- 1) Особливості побудови та функціонування системи управління в митних органах
- 2) Рівень кадрового забезпечення митних органів
- 3) Рівень програмно-технічного забезпечення митних органів
- 4) Рівень інфраструктурного забезпечення митних органів
- 5) Рівень фінансового забезпечення митних органів
- 6) Рівень інформаційно-комунікаційного забезпечення митних органів
- 7) Рівень розвитку нормативно-правової бази, що регулює митне обслуговування підприємств
- 8) Рівень розвитку використовуваних інструментів, технологій, систем, інститутів митного обслуговування підприємств
- 9) Рівень міжнародної співпраці митних органів
- 10) Особливості митного обслуговування підприємств митними посередниками
- 11) Особливості митного обслуговування підприємств некомерційними організаціями
- 12) Особливості митного самообслуговування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності

Рис. 1. Ідентифікування факторів впливу за проблемою митного оформлення на макро- та мезорівнях митних органів

Джерело: складено за [1; 2].

чинників, державного управління, проведення реформ і залучення міжнародного досвіду.

Одним із основних важелів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності будь-якого підприємства є митна політика. На території України регулювання та функціонування державної політики у сфері митного оформлення реалізує Державна фіскальна служба України (ДФС).

Уряд України приділяє значну увагу питанням розвитку та вдосконалення міжнародних економічних зв'язків з іншими країнами та нарощенню обсягів товарообороту товарів та послуг, пошуку іноземних партнерів та встановленню тісних економічних відносин.

На даний час актуальним залишається питання щодо митного оформлення продукції великих, середніх і малих підприємств у різних сферах галузей економіки України. У 2017 р. урядом схвалено Стратегію розвитку системи управління ризиками у сфері митного контролю до 2022 року. Мета

даної Стратегії – ідентифікувати вектори розвитку та вдосконалити існуючі системи управління митними ризиками. Також вищевказані системи повинні не суперечити нормам міжнародного законодавства та застосовувати міжнародний досвід у здійсненні митного оформлення. Впровадження Стратегії розвитку системи управління ризиками у сфері митного контролю буде сприяти запуску автоматизаційних процесів аналізу та оцінки ризиків у подальшому, зниженню рівня впливу людського фактора при прийнятті управлінських рішень під час здійснення митного контролю [3].

Необхідно провести оцінювання ефективності роботи митних органів, що обслуговують західний регіон України. Результати аналізування свідчать, що оцінка ефективності роботи митниці взаємопов'язана із забезпеченням технічними засобами митниці та має протилежну залежність від рівня корупції в даних державних структурах. Отже, оцінювання респондентами рівня забезпечення модернізованими технічними засобами покращувало індекс ефективності роботи митних органів у цілому (рис. 2).

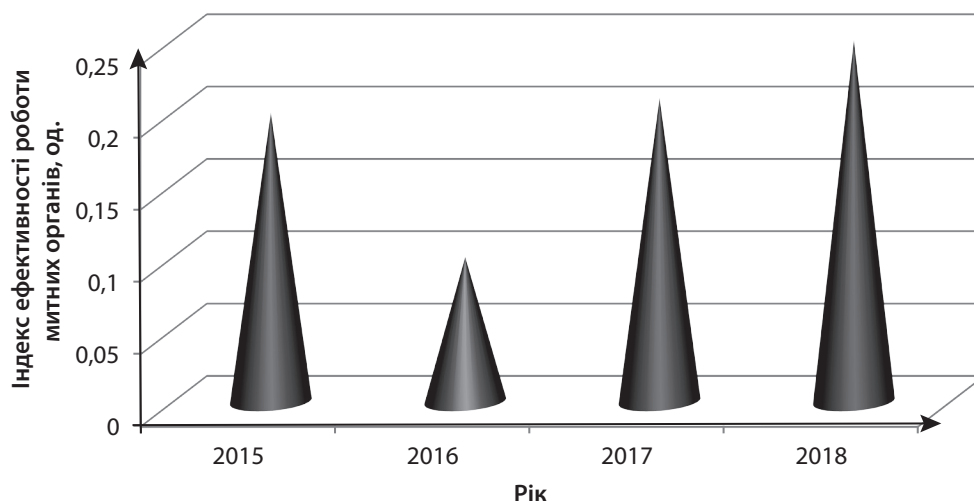

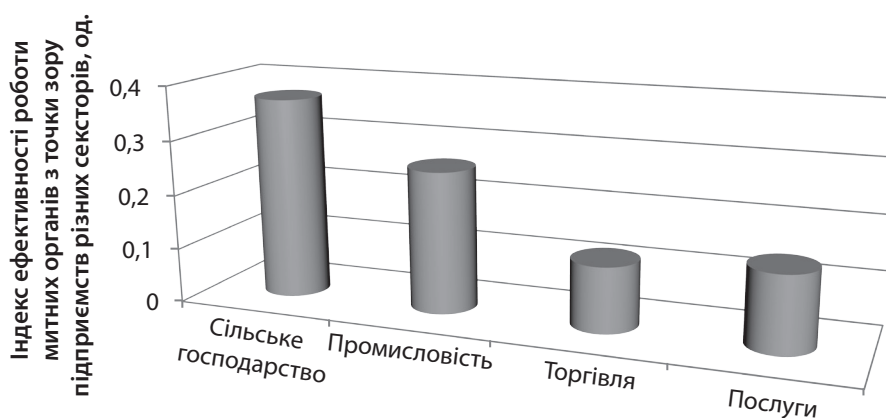
Рис. 2. Індекс ефективності роботи митних органів України за 2015–2018 рр.

Джерело: побудовано за [4].

Майже кожен п'ятий респондент (19%) вважає, що виконана робота митними органами ефективна та загалом не повинна змінюватися. Приблизно 45% опитуваних підприємців вважають, що митниці потрібно провести деякі зміни та 36% підприємців визначили роботу митних органів як неефективну або повністю занедбану та радять провести кардинальні зміни.

Варто зазначити, що виникає необхідність проведення аналізування роботи митних органів саме суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності різних секторів економіки (рис. 3).

Як пріоритетні заходи з удосконалення митного оформлення безалкогольної продукції для підприємств пропонується розробити технологію митного оформлення декларацій типу «ЕА», рекомендовано етапи набуття статусу АЕО та здійснення відповідних митних формальностей. Дані заходи дозволять наростити обсяги чистого доходу від реалізації продукції, призначеної на експорт, що, своєю чергою, збільшить чистий прибуток від здійснення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств.

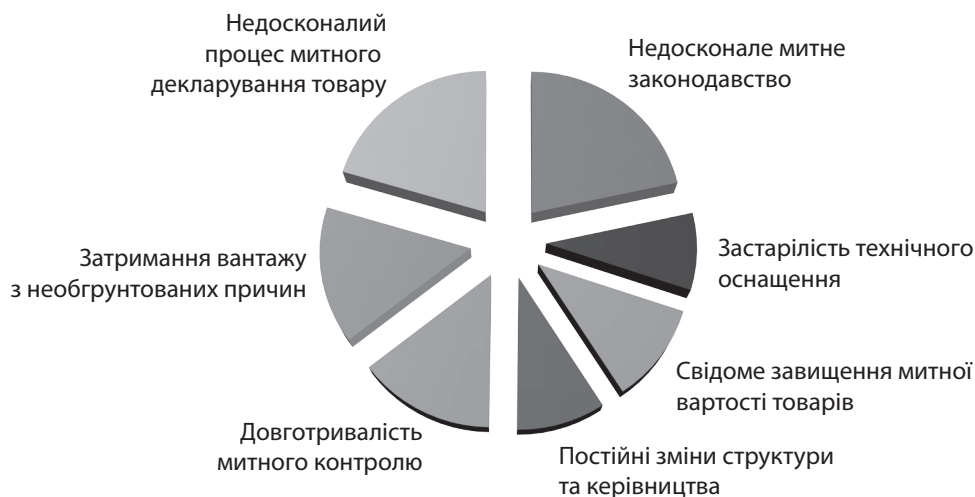

Спираючись на вищевказані дані, найкращу оцінку ефективності роботи митних органів дали підприємства сектора сільського господарства. Тут високий індекс зумовлений тим, що експорт сільськогосподарської продукції до країн Європейського Союзу діє за спрощеними митними процедурами та не перешкоджає здійсненню зовнішньоекономічної діяльності. Найнижчу оцінку надали підприємства сектора торгівлі.

Грунтуючись на проаналізованих даних, слід виділити проблеми митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств (рис. 4).

Стосовно декларації «ЕА», згідно з Митним кодексом України, «за рішенням органу доходів і зборів, яким оформлена попередня митна декларація, випуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до заявленого митного режиму за попередньою митною декларацією, яка містить всю необхідну для цього інформацію, може бути здійснено після переміщення цих товарів, транспортних засобів через митний кордон України без пред'явлення їх цьому органу доходів і зборів» [5].

Запровадження такої технології на підприємстві забезпечуватиме:

Рис. 4. Проблеми митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств у 2018 р.

Джерело: авторська розробка.

- ✦ заощадження часу, логістичні переваги та отримання можливості транспортувати безалкогольну продукцію безпосередньо до пункту призначення без пред'явлення їх внутрішнім митним органам;
- ✦ збільшення обсягів випуску безалкогольної продукції у відповідному митному режимі.

Нещодавно у Міністерстві аграрної політики України було розроблено нові вимоги до фруктових соків і нектарів, які виробляють і продають в Україні. Мета розроблених вимог – адаптувати виробництво соків відповідно до європейських норм. У цілому будуть проведені зміни у використанні певних пропорцій фруктового вмісту, води та інших компонентів у напої.

Для виробництва яблучних соків та концентрату вміст фруктового компонента має бути більшим за 50%. Щодо виробництва соків зі специфічним смаком, то передбачено зниження даної норми до 25–40%.

Також нововведення будуть стосуватися використання смакових добавок. Вищевказані правила щодо виробництва соків поліпшать якість продукції та значно розширять експортні можливості підприємства.

Втім, існують деякі розбіжності у митному оформленні безалкогольної продукції українськими експортерами в країни ЄС. Справа в тому, що в ЄС соки вважаються «нектарами» з додаванням м'якоті, проте не містять цукру. В Україні нектаром слід вважати соковмісний напій. Тобто, для митного оформлення безалкогольної продукції вітчизняних підприємств і гармонізації вітчизняного законодавства з європейськими нормами необхідно натуральні соки підприємства маркувати та вносити у ВМД як нектар [6].

Варто проілюструвати етапи митного оформлення безалкогольної продукції підприємств на рис. 5.

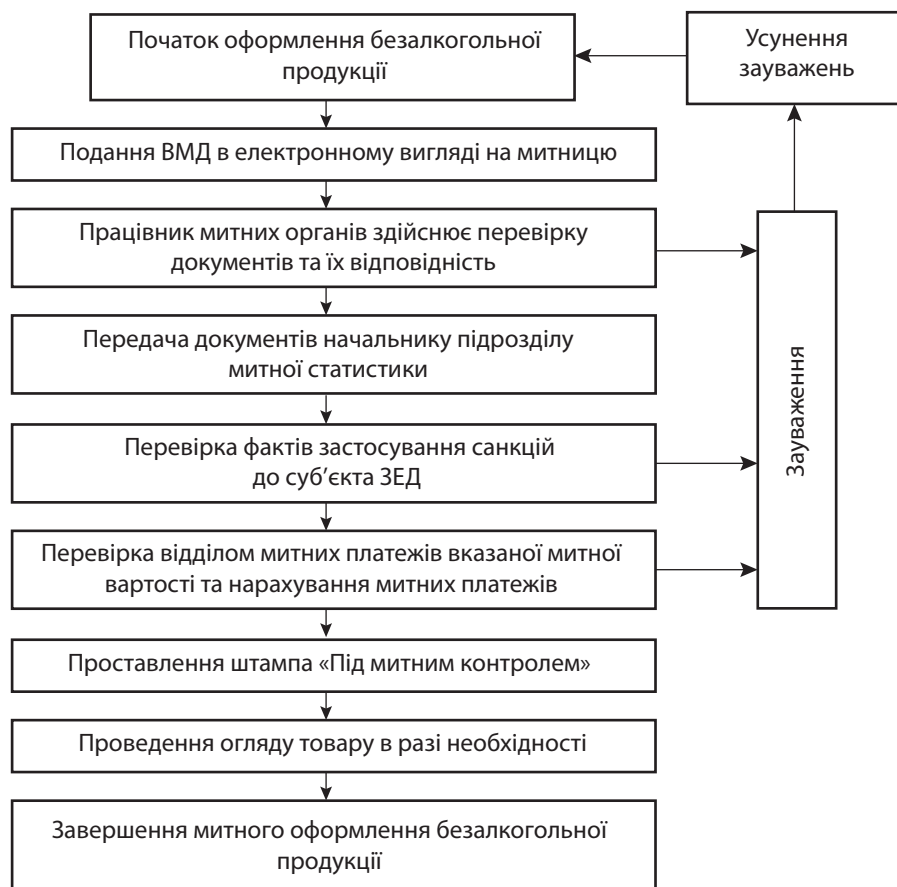
Згідно з рис. 5 вітчизняне підприємство несе значні витрати часу та коштів протягом проходження всіх митних формальностей при перетині митного кордону. Тому на даний момент спостерігається підвищений інтерес до впровадження технології оформлення декларацій безалкогольної продукції типу «ЕА», що є актуальним рішенням щодо вдосконалення митного оформлення і має схвалення з боку суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Впровадження даної технології оформлення декларації типу «ЕА» базується на принципах нової Угоди про сприяння торгівлі, яка була схвалена на дев'ятій Конференції міністрів країн – членів Світової організації торгівлі [7]. На рис. 6 розроблено технологію оформлення декларацій типу «ЕА» щодо митного оформлення безалкогольної продукції підприємства.

У результаті впровадження рекомендованої технології оформлення декларацій типу «ЕА» щодо митного оформлення безалкогольної продукції підприємство зможе переміщувати товари через митний кордон без перешкод і додатково витраченого часу та коштів на митному пості.

Задля вдосконалення митного оформлення безалкогольної продукції підприємство має керуватися Рамковими стандартами спрощення митних процедур, установлених Всесвітньою митною організацією.

Дані Рамкові стандарти Всесвітньої митної організації є основним інструментом у світових митних відносинах і базуються на принципах безпечного ведення зовнішньоекономічної діяльності у формі співробітництва між митними органами та бізнесом. Дані стандарти забезпечуватимуть захист торгівлі трейдерам і країнам, тому що націлені на виявлення та усунення слабких місць у міжнародній системі торгівлі. Модернізація та гармонізація митної справи також відбулася і в Україні та полягала у спрощенні

Рис. 5. Етапи митного оформлення безалкогольної продукції

Джерело: авторська розробка.

митних процедур, яке в нашій державі здійснюється у формі «Єдиного вікна» та авторизованого економічного оператора. Спрощення митних процедур також полягає в полегшенні визначення митної вартості товарів, митних тарифів і митних платежів, проходження митного контролю та інших видів контролю на митному пості.

Основні розробки Рамкових стандартів Всесвітньої митної організації наведено на рис. 7.

Отже, згідно з вищенаведеними стандартами, вітчизняному підприємству необхідно набути статусу авторизованого економічного оператора (АЕО) задля вдосконалення митного оформлення безалкогольної продукції. Набуття статусу АЕО буде інструментом вдосконалення митного оформлення товарів експортера. Основні переваги, що надає статус АЕО:

- ✦ митний контроль приходить у першочерговому порядку;
- ✦ вільне розміщення продукції на складі закритого типу без надання спеціального дозволу від митних органів;
- ✦ митне оформлення продукції на об'єктах АЕО;
- ✦ зменшений обсяг документації, що подається в органи доходів та зборів перед прибуттям/вибуттям на митну територію транспортних засобів;

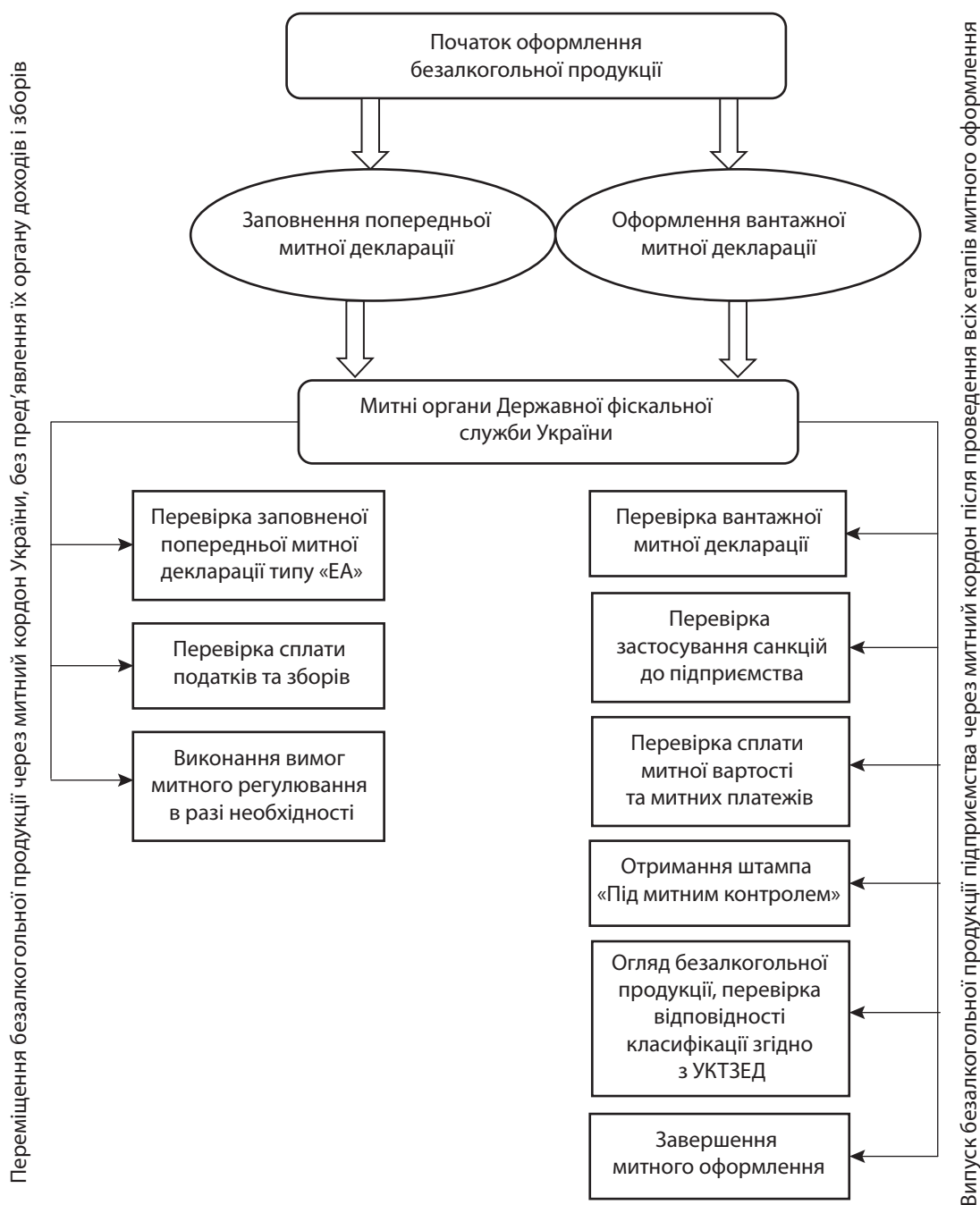
- ✦ надання тимчасового зберігання транспортних засобів.

Таким чином, слід підкреслити необхідність удосконалення митного оформлення товарів на вітчизняних підприємствах і використання попередньої митної декларації та набуття статусу АЕО. Вищевказані рекомендації надають підприємствам можливість нарощення обсягів експорту товарів до країн Європейського Союзу, підвищення конкурентоспроможності на міжнародному ринку та рівня довіри митних органів до експортера. Рекомендовані шляхи вирішення проблем митного оформлення безалкогольної продукції сприяють зниженню витрат, часу та спрощенню митних процедур при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Будз О. О. Чинники впливу на митне обслуговування підприємств в умовах європейської інтеграції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2017. Вип. 16. Ч. 1. С. 30–33. URL: http://www.visnyk-ekonom.uzhnu.uz.ua/archive/16_1_2017ua/9.pdf

2. Тодощук А. В. Управління митними ризиками у діяльності машинобудівних підприємств : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Львів, 2015. 204 с.

Рис. 6. Рекомендована технологія оформлення декларацій типу «ЕА» щодо митного оформлення безалкогольної продукції підприємства

3. Уряд затвердив Стратегію розвитку системи управління ризиками у сфері митного контролю на період до 2022 року // Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал». URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-strategiyu-rozvitku-sistemi-upravlinnya-ryzikami-u-sferi-mitnogo-kontrolyu-na-period-do-2022-roku>

4. Кузяків О. Митниця очима українського бізнесу: потрібні зміни // Дзеркало тижня. 2018. № 24-25. URL: https://dt.ua/macrolevel/mitnicya-ochima-ukrayinskogo-biznesu-potribni-zmini-281357_.html

5. Про застосування митної декларації типу «ЕА». 2018 / Офіційний портал Територіальні органи ДФС у Полтавській області. URL: <http://poltava.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/342601.html>

6. В Україні готують нові вимоги для виробників соків і нектарів // Агробізнес сьогодні. 25 січня 2019. URL: <http://agro-business.com.ua/agrobusiness/item/12767-v-ukrajini-gotuyut-novi-vimogi-dlya-virobnikiv-sokiv-i-nektariv.html>

7. Загальна інформація про Світову організацію торгівлі. – 2017 / Офіційний веб-сайт Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=94872f60-5734-4e7c-bcee-7873ffb2076d&title=ZagalnainformatsiiaProSvitovuOrganizatsiiuTorgivliu>

8. Туржанський В. А. Спрощення митних процедур відповідно до рамкових стандартів ВМО. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2014. Вип. 25. С. 230–237.

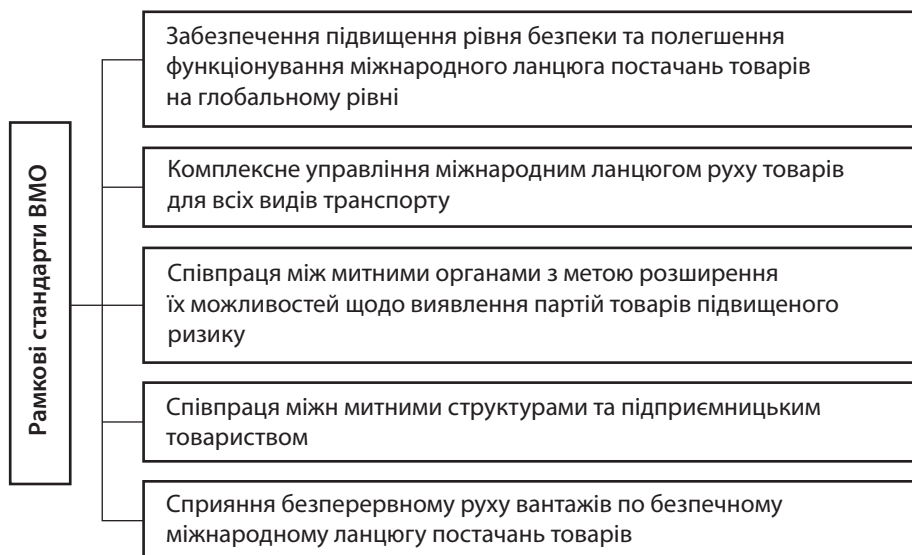

Рис. 7. Розробки Рамкових стандартів Всесвітньої митної організації [8]

REFERENCES

Budz, O. O. "Chynnyky vplyvu na mytne obsluhovuvannia pidpriemstv v umovakh yevropeiskoi intehratsii" [Factors of Enterprises' Customs Servicing in Terms of Ukraine's European Integration]. *Naukovi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove gospodarstvo»*. 2017. http://www.visnyk-econom.uzhnu.ua/archive/16_1_2017ua/9.pdf

Kuziakiv, O. "Mytnytsia ochyma ukrainskoho biznesu: potrebnі zminy" [Customs through the Eyes of Ukrainian Business: Changes are Needed]. *Dzerkalo tyzhnia*. 2018. https://dt.ua/macrolevel/mitnycya-ochima-ukrayinskogo-biznesu-potribni-zmini-281357_.html

"Pro zastosuvannia mytnoi deklaratsii typu «EA». 2018" [On the Application of the EA Customs Declaration. 2018]. Ofitsiyni portal Terytorialni orhany DFS u Poltavskii oblasti. <http://poltava.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/342601.html>

Todoshchuk, A. V. "Upravlinnia mytnymy ryzykamy u diialnosti mashynobudivnykh pidpriemstv" [Customs Risk Management in the Activity of Machine-building Enterprises]: *dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.04*, 2015.

Turzhanskyi, V. A. "Sproshchennia mytnykh protsedur vidpovidno do ramkovykh standartiv VMO" [Simplification of

Customs Procedures in Accordance with SAFE Framework]. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky»*, no. 25 (2014): 230-237.

"Uriad zatverdyl Stratehiu rozvytku systemy upravlinnia ryzykamy u sferi mytnoho kontroliu na period do 2022 roku" [The Government has Approved the Strategy for the Development of the Customs Risk Management System for the Period up to 2022]. Yedyni veb-portal orhaniv vykonavchoi vlady Ukrainy «Uriadovi portal». <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdyl-strategiyu-rozvytku-sistemi-upravlinnya-rizykami-u-sferi-mitnogo-kontrolyu-na-period-do-2022-roku>

"V Ukraini hotuiut novi vymohy dlia vyrobnykiv sokiv i nektariv" [Ukraine is Preparing New Requirements for Juice and Nectar Producers]. *Ahrobiznes syohodni*. 2019. <http://agro-business.com.ua/agrobusiness/item/12767-v-ukrajini-gotyut-novi-vimogi-dlya-virobnikiv-sokiv-i-nektariv.html>

"Zahalna informatsiia pro Svitovu orhanizatsiiu torhivli. 2017" [General information on the World Trade Organization. 2017]. Ofitsiyni veb-sait Ministerstvo rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho gospodarstva Ukrainy. <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=94872f60-5734-4e7c-bcee-7873ffb2076d&title=ZagalnaInformatsiiaProSvitovuOrhanizatsiiuTorgivliu>